

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

QARSHI MUHANDISLIK-IQTISODIYOT INSTITUTI

“Tasdiqlayman”

Qarshi muhandislik-iqtisodiyot instituti
rektori _____ O.Sh.Bazarov
“___” ____ 2023y.

**“OZIQ-OVQAT SANOATINING IKKILAMCHI
RESURSLARIDAN FOYDALANISH”FANNING O'QUV
DASTURI
(IV-kurs sirtqi bo'lim talabalari uchun)**

Bilim sohasi: 300000 - Ishlab chiqarish-texnik soha.

Ta'lif sohasi: 320000 - Ishlab chiqarish texnologiyalari.

Ta'lif
yo'nalishi: 5321000 -Oziq-ovqat texnologiyasi(mahsulot turlari
bo'yicha)

Qarshi-2023

“Oziq-ovqat sanoatining ikkilamchi resurslaridan foydalanish” fani
dasturi

Fan (modul) kodi ADD	O‘quv yili 2022-2023	Semestr 5	ECTS - krediti 3
Fan (modul) turi (tanlov) fan	Ta’lim tili o‘zbek		Haftalik dars soati 2
Fanning nomi	Auditoriya mashg‘ulotlari (soat)	Mustaqil ta’lim	Jami yuklama
1 Oziq-ovqat sanoatining ikkilamchi resurslaridan foydalanish	6/6	46	58
	12	46	58

I.Fanning mazmuni

Fanni o‘qitishdan maqsad:Ushbu fanining maqsadi oliy ma’lumotli bakalavrni har tomonlama tayyorlab, talabalarga oziq-ovqat sanoatining ikkilamchi resurslari haqida va ulardan foydalanishni o‘rgatish.

Fanning vazifasi—oziq-ovqat sanoatining ikkilamchi resurslari haqida, hamda ulardan foydalanish uchun qayta ishlash jarayonlarini to‘g‘ri olib borishni, yangi turdag‘i turli xil mahsulotlar ishlab chiqarish texnologiyasida sodir bo‘ladigan texnologik jarayonlar nazariyasining mohiyatini, mahsulot ishlab chiqarishda mahsulot balansini to‘g‘ri yuritishni, tayyor mahsulot sifatini ta’minlash choralarni to‘g‘ri tashkil etishni o‘rgatishdir.

- talabalar tomonidan oziq-ovqat sanoatining ikkilamchi resurslari haqida, hamda ulardan foydalanish uchun qayta ishlash texnologiyalarini mavjud fanlar doirasida tadbiq qilishi;
- oziq-ovqat sanoatining ikkilamchi resurslari tavsifini o‘rganish;
- oziq-ovqat sanoatining ikkilamchi resurslaridan maqsadli foydalanishni o‘rganish;
- oziq-ovqat sanoatining ikkilamchi resurslarni qayta ishlashda ishlataladigan uskunalarini ishlash jarayonini o‘rgatish;
- texnologik jarayonlarning printsipial sxemasini;
- tayyor mahsulotlar ishlab chiqarish jarayonlari va ularning parametrlarini;
- yuqori sifatli yangi turdag‘i mahsulot ishlab chiqarishni;
- mahsulot ishlab chiqarishda xom ashyo va mahsulot balansini to‘g‘ri yuritilishini o‘rgatish;

- tayyor mahsulot sifatini ta'minlash choralarini to'g'ri tashkil etishni o'rgatish.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

Fantarkibidaga quyidagi mavzular kiradi:

1-Mavzu: Kirish. Oziq-ovqat sanoatining ikkilamchi resurslari haqida umumiy ma'lumot.

Oziq-ovqat sanoati haqida. Oziq-ovqat sanoatining ikkilamchi resurslari haqida umumiy ma'lumot. Oziq-ovqat sanoatining ikkilamchi resurslaridan foydalanishning samaradorligi.

2-Mavzu: Donni qayta ishslash sanoatining ikkilamchi resurslaridan foydalanish.

Donni qayta ishslash sanoatining ikkilamchi resurslari hamda ularning turlari. Donni qayta ishslash sanoatining ikkilamchi resurslaridan moy ishlab chiqarish. Donni qayta ishslash sanoatining ikkilamchi resurslaridan inson iste'mol qiladigan oziq-ovqatlarda foydalanish. Donni qayta ishslash sanoatining ikkilamchi resurslaridan chorvachilik va parandachilikda sifatli ozuqa mahsulotlari ishlab chiqarishda foydalanish.

3-Mavzu: Konserva sanoatining ikkilamchi resurslari hamda, ulardan foydalanish.

Konserva sanoatining ikkilamchi resurslari haqida. Poliz ekinlarini qayta ishslashda chiqadigan ikkilamchi resurslardan foydalanish. Tomat ishlab chiqarishda chiqadigan ikkilamchi resurslardan foydalanish. Mevalarni qayta ishslashda chiqadigan ikkilamchi resurslardan foydalanish. Ildiz mevalarni qayta ishslashda chiqadigan ikkilamchi resurslardan oziq-ovqat mahsulotlari ishlab chiqarishda foydalanish.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar:

- 1.Donni qayta ishslash sanoatining ikkilamchi resurslaridan tayyor mahsulot olishning hisobi. Texnologik sxemani tuzish.
- 2.Konserva sanoatining ikkilamchi resurslaridan tayyor mahsulot olishning hisobi. Texnologik sxemani tuzish.
- 3.Go'shtni qayta ishslash sanoatining ikkilamchi resurslaridan tayyor mahsulot ishlab chiqarishning hisobi.

V. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mustaqil ishlarning mavzulari:

1. Sholi murtagining tavsifi undan oziq-ovqat mahsulotlari ishlab chiqarishda foydalanish
2. Paxta moyini rafinatsiyalashdan so'ng chiqadigan ikkilamchi resurs gossipol va undan foydalanish
3. Konserva sanoatida chiqadigan ikkilamchi resurslar haqida

4. Vino ishlab chiqarish sanoatining ikkilamchi resurslaridan foydalanish.
5. Sholini qayta ishlashda chiqadigan ikkilamchi resurslardan foydalanish
6. Bug'doyni qayta ishalsh sanoatida chiqadigan ikkilamchi resurslardan foydalanish
7. Kraxmal patoki ishlab chiqarishdagi ikkilamchi resurslar.
8. Spirto atseton-butil va likero-vodochny ishlab chiqarishning ikkilamchi resurslari.
9. Qand lavlagidan shakar ishlab chiqarish va rafinatsiyalangan shakar ishlab chiqarishdagi ikkilamchi resurslar.
10. Konditer, non mahsulotlari makaron va drojj ishlab chiqarishdagi ikkilamchi resurslar.
11. Yog'-moy sanoatining ikkilamchi resurslari.
12. Pivo ishlab chiqarish va spirtsiz mahsulotlar ishlab chiqarishdagi ikkilamchi resurslar.
13. Vitaminlar ishlab chiqarishdagi ikkilamchi resurslar.
14. Konserva, quritilgan meva va oziq-ovqat konsentrati ishlab chiqarishdagi ikkilamchi resurslar.
15. Sub mahsulotlar va uni qayta ishslash.
- Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.

3	<p>"Ilmiytadqiqtasoslari" o'quv fanni o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida bakalavr:</p> <p>"Oziq-ovqat sanoatining ikkilamchi resurslaridan foydalanish" fanining maqsadi va vazifalari</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oziq-ovqat sanoatlari hamda ularning ikkilamchi resurslari haqida • Oziq-ovqat sanoatining ikkilamchi resurslarini tuzilishi, kimyoviy tarkibi, texnik tavsifi <p>• Oziq-ovqat sanoatining ikkilamchi resurslarini qayta ishslashga tayyorlash, mahsulot ishlab chiqarish, oraliq hamda tayyor mahsulotlarni tadqiq qilish usullarni qo'llagan holda, ular sifatini baholash va texnologik jarayonlarning nazariy asoslari mohiyatini tushuntira olish</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mahsulot ishlab chiqarishda xom ashyo va mahsulot balansini to'g'ri yuritilishini tushuntira olish <p>Talabalar fanni o'rganganlaridan so'ng qo'yidagi ko'nikmalarga ega bo'lishlari zarur:</p>
---	---

4	<p>VII. Ta'lim texnologiyalari va uslublari</p> <ul style="list-style-type: none"> -ma'ruzalar; -interfaol keys-stadilar; -seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); -guruhlarda ishslash; -taqdimotlarni qilish; -individual loyihalar;
---	--

	-jamoa bo'lib ishslash va himoya qilish uchun loyihalar.
5	<p>VIII. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yichayozma ishni muvaffaqiyatli topshirish. Mustaqil ish ta'limini tayyorlashlari.</p>
6	<p style="text-align: center;">ASOSIY ADABIYOTLAR</p> <p>1.O'zbekiston Respublikasi oziq-ovqat sanoati: qisqacha tarixi: rivojlanish istiqbollari;, Darslik, prof. Turobjonov S.M. taxriri ostida, T.: "Fan va texnologiya", 2014, 460 bet.</p> <p>2.R.T.Adizov, R.A.Xaitov, A.X.G'afforov Sanoat elevatorlari T.: "Iqtisod – moliya" 2013</p> <p>3.В.Г. Шербаков, В.Г. ЛобановБиохимияитовароведенийемаслинногосиряМосква «КолосС» 2003.</p> <p>4.М.Т.Динников Отходи пищевой промышленности и их использованийе Москва. –М.: 1963.</p> <p>5.А.Г.СергееваРуководствопотехнологииполученияипереработкирастителни хмаселижиров. ТомII книга первая—Ленинград. Т.:1974.</p> <p>6.А.Г.СергееваРуководствопотехнологииполученияипереработкирастителни хмаселижиров. ТомИкнигавторая— Ленинград. Т.:1974.</p> <p>7.Vasiyev M.G, Dodaev Q.O, Isaboev I.B, Z.Sh. Safaeva. Z.J. G'ulomova Oziq-ovqat texnologiyasi asoslari. "Voris". T.: 2012.</p> <p style="text-align: center;">QO'SHIMCHA ADABIYOTLAR</p> <p>8.Y.Qodirov, S.M.Abdusamatova. Yog‘ va moylar texnologiyasining nazariy asoslari fanidan ma'ruzalar matni. Toshkent. TKTI. 2006.</p> <p>9.R.M.Tursunxodjayev.,Ayxodjayeva N.K., Un va yorma texnologiyasi - Darslik, "Fan va texnologiya"2012,258 bet.</p> <p>10.R.A.Xayitov,V.E.Radjabova.,Z.Z.Shukurov Donni qayta ishslash korxonalarining texnologik jixozlari, Darslik, T.: "Avto-Nashr" 2005y, 352 bet.</p> <p>11.Н.С. Арутюнян и др. Рафинатция масел и жиров. С.Петербург. 2004.</p> <p style="text-align: center;">CHETELADABIYOTLARI</p> <p>12.Трисвятский Л.А., Лесик Б.В., Курдина В.Н. - Хранение и технология сельскохозяйственных продуктов. М., "Агропромиздат", 1991.</p> <p>13.Сапронов В.П.- Технология сахарного производства. М.Колос., 1985 г.</p> <p style="text-align: center;">Internet saytlari</p> <p>14. http://www.gossypol.com.</p> <p>15. www.selhozmash.com › Maslopressi</p> <p>16.www.best-rostov.ru/brassica-napus</p> <p>17. www.google.uz</p>

	<p>18. http://ru.wikipedia.org 19. http://aboutcompany.ru 20. www.norma.uz 21. www.ziyonetl.uz 22. www.twipx.com 23. www.bilim.uz - O‘zR Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi sayti. 24. www.ziyo.edu.uz - O‘zR Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi sayti. 25. www.standart.uz-O‘zR Standartlashtirish, metrologiya va sertifikatlashtirish agentligi sayti.</p>
7	<p>Qarshi muhandislik-iqtisodiyot instituti tomonidan ishlab chiqilgan va tasdiqlangan.</p> <p>Fan dasturi “OOMT” kafedrasи yig‘ilishida (bayon №_____ 2023yil) muhokama etilgan, Sanoat texnologiyasi fakulteti Kengashining 2023yil _____ dagi _____-sonli bayonnomasи bilan ma’qullangan.</p> <p>Institut Kengashining 2023 yil _____ dagi _____ son yig‘ilishi qarori bilan tasdiqlangan</p>
8	<p>Fan/modul uchun mas’ul Boqiyev G’.O.- “Oziq-ovqat mahsulotlari texnologiyasi kafedrasи mudiri dotsent v.b.</p>
9	<p>Taqrizchilar: N.Qobilova – Qar MII “Oziq-ovqat mahsulotlari texnologiyasi” dotsent v.b. O. Ikromov– Qar PvaIU t.f.f.d (PhD) dots</p>